

A Pécsi Ítéltábla a Boszkovics Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Lőrinczné dr. Boszkovics Teréz pártfogó ügyvéd) által képviselt **felperes neve** /felperes címe/ felperesnek - a dr. Khern Henrietta jogtanácsos által képviselt **I.rendű alperes neve** (alperes címe) **I. rendű**, valamint a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve II. rendű** (alperes címe) **alperesek** ellen személyhez fűződő jog megsértésének a megállapítása és egyéb iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2015. október 12. napján kelt 21.P.21.087/2015/16. számú ítélete ellen a felperes által 23. sorszám alatt benyújtott és 25. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 15 nap alatt 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 403.200 (négy százharmincezer-kettő száz) forint fellebbezési illetéket.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viselésére teljes mértékben a felperes köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított - és a másodfokú bíróság által az iratok alapján pontosított - tényállás lényege szerint a felperessel szemben a **S** Járásbíróságon 2.B.231/2013. szám alatt zaklatás büntette és más bűncselekmények miatt büntetőeljárás volt folyamatban. Ennek során az eljáró bíróság igazságügyi elmeorvos szakértőként az I. rendű és II. rendű alpereseket rendelte ki a felperes elmeállapotával kapcsolatos vizsgálatok elvégzésére és a bíróság vonatkozó kérdéseinek a megválaszolására. A felperes a szakértői vizsgálat elvégzését ellenezte, a 2014. január 15. napjára kitűzött vizsgálaton nem jelent meg, erről a II. rendű alperes a kirendelőt tájékoztatta, aki a felperes elővezetését rendelte el. Az elővezetés foganatosítása 2014. január 29-én sikertelen volt, a második alkalommal elrendelt elővezetést azonban 2014. március 4-én 12 órától a **S** Rendőrkapitányság **B** Rendőrőrsre foganatosította. Ennek során bilincset alkalmaztak és a felperest a **S** Városi Kórház Idegosztályára vitték, ahol a II. rendű alperes, igazságügyi pszichiáter szakértő és dr. **K Zs** igazságügyi orvosszakértő a felperes vizsgálatát a folyosón - meg nem állapítható ideig - történő várakozást követően elvégezte.

A jelen perben sérelmezett igazságügyi pszichiáter szakértői leletet és véleményt közös véleményként az I. rendű alperes nevében eljárva dr. **K Zs** igazságügyi orvosszakértő és a II. rendű alperes 2014. március 25. napján készítették el. A szakvélemény véleményi része a büntetőügyben eljáró bíróság kérdéseire adott választ. A szakvélemény az alábbi - felperes által sérelmezett megállapításokat - tartalmazta: „Betegségbelátással nem rendelkezik.”, 1. felperes neve megállapítható a perlekedési téboly, (paranoia querulatorica) mint kóros elmeműködési zavar.” „2. A körlelektani tünetek alapján várható, hogy túlfűtött indulati állapotban hasonló cselekményt elkövet.”

A felperes a büntetőeljárásban a szakértői vélemény tartalmát vitatta. A büntetőügyben jogerős döntés az elsőfokú ítélet meghozataláig még nem született.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes személyiségi jogsértés megállapítása, továbbá 40.000 forint vagyoni és 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés egyetemleges megfizetése iránt az I. rendű és II. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetét elutasította, egyben kötelezte az I. rendű alperes részére 150.000 forint, a II. rendű alperes részére 15.000 forint perköltség, valamint az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a keresetet azért nem tartotta teljesíthetőnek, mert a felperes által sérelmezett magatartások részben nem a jelen ügy alpereseihez köthetők (így az elővezetés elrendelése és foganatosítása), részben pedig azok személyiségi jogsértés megvalósítására nem alkalmasak (így a kirendelt igazságügyi szakértő eljárási kötelezettségeinek teljesítése, illetve a jogszabályi feltételek hiányában a felperes hazaszállíttatásának elmulasztása).

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmében foglaltak teljesítését. Hivatkozott arra, hogy a II. rendű alperes megsértette a személyiségi jogait azzal, hogy kérte az elővezetése elrendelését, azonban a vizsgálatot csak jelentős késéssel végezte el. Elismételte a kórházi folyosón történő várakozásának körülményeire a hazajutására vonatkozóan az elsőfokú eljárásban már megtett előadását és a perlekedési tébollyal kapcsolatos álláspontját. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a tanúbizonyításra vonatkozó indítványának.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése alapjául szolgáló tényeket a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével túlnyomórészt helyesen állapította meg és helyes jogi következtetések levonásával hozta meg érdemben is helytálló döntését, ezért azt a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú ítéletben kifejtett jogi indokokkal egyetértve, azt csupán annyival kívánja pontosítani a másodfokú bíróság, hogy - bár a várakozás időtartama nem volt pontosan megállapítható a bizonyítási eljárás adatai alapján - de még a felperes által állított negyvenöt perc időtartam sem tekinthető olyan mértékben eltúlzottnak, ami adott esetben a felperes emberi méltóságát és

becsületét sérthette volna. E körben tekintettel kell lenni arra is, hogy köztudomású tény az egészségügyi intézményekben a várakozási idők elhúzódó jellege.

Az I. rendű alperes nevében eljáró igazságügyi szakértő és a II. rendű alperes eljárásával kapcsolatban pedig annyi pontosításra szorul az elsőfokú bíróság indokolása, hogy nem a szakma szabályainak betartását, hanem a rájuk, mint igazságügyi szakértőkre irányadó jogszabályok betartását állapíthatja meg az eljáró bíróság, hiszen a szakmai szabályok megtartása szakkérdés. Abban azonban már teljes mértékben osztotta a másodfokú bíróság is az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a szakértők az elsőfokú ítéletben is felhívott jogszabályoknak megfelelően jártak el.

E pontosításokat követően az elsőfokú bíróság ítéletének indokaival maradéktalanul egyetértve, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra utal a másodfokú bíróság.

A kórházi folyosón történő várakozással kapcsolatos körülmények, így az, hogy a felperesnek megbilincselve, három rendőr által őrizve kellett az általa nem megfelelőnek ítélt ruházatában ott tartózkodnia, az a fellebbezésben írtakkal ellentétben nem az alperes magatartásával függ össze. A felperes elővezetését a büntetőügyben eljáró bíróság rendelte el. Az elővezetés körülményeivel kapcsolatban az előírások megtartásáért az intézkedő rendőr, az elrendelés szükségességéért pedig az elrendelő bíróság tartozik felelősséggel. Annak vizsgálata, hogy a fenti személyek a felperes sérelmezett elővezetését a jogszabályoknak megfelelően rendelték el, illetve foganatosították, az elsőfokú bíróság megállapításával egyetértve a jelen pernek nem képezi és nem képezheti tárgyát. A jelen per alpereseihez a várakozás körülményei közül csak annak ideje kötődik, amellyel kapcsolatban azonban a fentiek szerint személyiségi jogsérelem nem állapítható meg.

A másodfokú bíróság nem találta elfogadhatónak a felperes azon hivatkozását sem, hogy az eljáró szakértők azzal sértették volna meg a felperes személyhez fűződő jogait, hogy a hazajutásához segítséget nem nyújtottak. E körben annak van relevanciája, hogy az alpereseknek nincs jogi kötelezettsége arra nézve, hogy a szakértői vizsgálat elvégzését követően a vizsgált személy hazaszállítását megszervezzék. E körben tehát őket mulasztás sem terhelheti. A hazaszállítás megtagadása a felperes állítása szerint sem az ő személyéhez köthető valamely körülményre vezethető vissza, hanem a részére azt a tájékoztatást adták, hogy az ingyenes betegszállításra vonatkozó jogszabályi feltételeknek nem felel meg.

Az elsőfokú bíróság a megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást, és kellő indokát adta a felperesi bizonyítási indítvány mellőzésének. Helyesen állapította meg, hogy a tanúnak a II. rendű alperes tevékenységére vonatkozó álláspontja a jelen per eldöntése szempontjából irreleváns. A II. rendű alperes szakmai hírneve nem képezi a per tárgyát, az általa elkészített szakvélemény, illetve tanúsított magatartás tartalma pedig nem volt vitás. A perben pusztán a kérdéses szakvélemény megítélése volt vitatott, amely nem tény-, hanem jogkérdés, ekként nem rendelhető el rá tanúbizonyítás.

Ezt követően a fellebbezés a perlekedési téboly - álláspontja szerint alaptalan - megállapítását rója fel az alpereseknek és ezzel kapcsolatban ismétli meg a per során már előadottakat. Itt arra kíván utalni a másodfokú bíróság, hogy az, hogy a felperes szenved-e a szakvéleményben megállapított betegségben, vagy sem, illetve, hogy az abban szereplő további ténymegállapítások a valóságnak megfelelőnek-e vagy sem, szintén nem képezi és nem is képezheti a jelen per tárgyát. Az elsőfokú bíróság is rámutatott arra, hogy a szakvélemény, mint bizonyítási eszköz abban az ügyben tehető vitássá, amelyben azt a kirendelés révén elkészítették. Az abban foglalt ténymegállapítások tartalmi

orvoslására a büntetőeljárásban a szakértő meghallgatására, vagy új szakértő kirendelésére vonatkozó indítvány szolgálhatott. Ekként helyesen járt el az elsőfokú bíróság, mikor a felperes elmeállapotára vonatkozóan becsatolt bizonyítási eszközöket nem értékelte, azok figyelembe vételének a másodfokú bíróság álláspontja szerint sincs helye.

A személyhez fűződő jog sérelmét a szakvélemény kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító, becsmérő megfogalmazása jelenthetné. A perben sérelmezett szakvélemény azonban ténymegállapításokra szorítkozik, azokhoz lekicsinylő megjegyzéseket, pejoratív véleménynyilvánítást nem fűz. A szakértő a szakvélemény elkészítésére vonatkozó - az elsőfokú bíróság által is felhívott 31/2008. (XII.31.) IRM rendelet 10.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége alapján a szakvéleményben a kirendelő kérdéseit válaszolta meg és e körben adta elő szakmai ténymegállapításait. E megállapításokat az elvárható objektív megfogalmazásban, bántó mellékszövegektől mentesen tette meg.

Mindezekre tekintettel a felperes által benyújtott fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta megalapozottnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Utalni kíván a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes annak ellenére, hogy tájékoztatták arról, hogy a Pp.73/A.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az ítéletábra előtti jelen eljárásban a jogi képviselő kötelező, több beadványt terjesztett elő személyesen a fellebbezés indokolása céljából. Az ezen beadványokban foglaltakat azonban érdemben vizsgálni nem kellett, hiszen a Pp.73/B.§ (1) bekezdése alapján a jogi képviselő közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

A fellebbezés sikertelen volt, ezért a fellebbező felperest kötelezte a másodfokú bíróság a másodfokú eljárásban felmerült költségek viselésére. Az alperes jogi képviselével a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) bekezdés alapján, a (6) bekezdés alkalmazásával határozta meg. Az ügyvédi munkadíj összegének mérséklése során a másodfokú bíróság azt vette figyelembe, hogy a másodfokú eljárásban időigényes képviseleti munkát kifejtteni nem kellett, abban mindössze egy nagyon rövid - három mondat terjedelmű - fellebbezési ellenkérelem került előterjesztésre.

Az állam által előlegezett eljárási illeték viselésére a Pp.78.§ (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a felperest. II. rendű alperesi fellebbezési ellenkérelem előterjesztésének hiányában a részére megtérítendő másodfokú perköltség nem merült fel. A pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó rendelkezés a Pp.87.§ (2) bekezdésén alapul a felperes pervesztességére tekintettel.

Pécs, 2016. április 14.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró, dr. Vogyicska Petra s.k. bíró